

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/45/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118214989
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8118214989.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu: L. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, XXX XX B., právne zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, s.r.o., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, o vydanie bezdôvodného obohatenia 200,- eur a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 10Csp/217/2018-55 zo dňa 19. augusta 2020 takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výroku I. a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom rozhodol tak, že

„I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 200,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 200 € od 10.11.2018 do zaplatenia a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Zmluve o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX, z 3.9.2013, v § 1 Hlavy 18. Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta, v znení: „V prípade omeškania klienta s úhradou splátky či splátky RU je Spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť Spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5 €v prípade prvej upomienky a 12 € v prípade druhej a ďalšej upomienky.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Zmluve o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX, z 3.9.2013, v § 2 Hlavy 18. Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta, v znení: „V prípade omeškania klienta je Spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť Spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17 €.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v plnom rozsahu.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanoveniami § 451 odsek 1, odsek 2, § 497, § 517 odsek 2, § 563 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 2 odsek 1 písm. d), § 9 odsek 1, odsek 2, § 11 odsek 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), § 298 odsek 1, odsek 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa svojou žalobou doručenu súdu dňa 22.10.2018 domáhal zaplata sumy vo výške 200,- eur s prísl. titulom bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok.

4. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 03.09.2013 uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 3.000,- eur, ktorý sa zaviazal žalovanému zaplatiť v 84. mesačných splátkach vo výške 71,21 eur. V úverovej zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 19,82 %, RPMN vo výške 21,8 % a priemerná RPMN vo výške 18,84 %. Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c/, f/, j/, k/ zák. č. 129/2010 Z.z.. V súvislosti s povinnosťou žalovaného uvádzať v úverovej zmluve aj predpoklady, ktoré boli použité na výpočet RPMN, poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3Co/7/2017, zo 6.4.2017. V Zmluve, č. XXXXXXXXXXXX z 3.9.2013 je uvedená nesprávne celková čiastka splatná spotrebiteľom vo výške 5.619,60 eur. Vzhľadom na dobu splácania 84 mesiacov a výšku mesačnej splátky 71,21 eur, predstavuje celková čiastka správne sumu 5.981,64 eur ($84 \times 71,21 \text{ eur} = 5.981,64 \text{ eur}$). Zmluva taktiež neobsahuje správny údaj o RPMN, ktorý je uvedený v rozmedzí od 21,8 % do 22,5 %. Keďže sa mu nezachovali všetky doklady o platbách listom z 11.11.2016 požiadal žalovaného o zaslanie prehľadu platieb. Žalovaný mu oznámil, že zaslanie prehľadu platieb je technicky nemožné, pretože úverová zmluva bola v celom rozsahu splatená. Z tohto dôvodu bezdôvodné obohatenie žaluje v minimálnej výške 200,- eur. Zmluva tiež obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Ide o zmluvnú podmienku uvedenú v úverových zmluvných podmienkach žalovaného k Zmluve o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 03.09.2013, v § 1 Hlavy 18. V zmysle tohto ustanovenia, sa mala zaviazat' na úhradu poplatkov za upomienky. Je neprijateľné, aby spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť s vymáhaním pohľadávky, a ktoré si on sám určil pevnou sumou vopred. Výšku poplatkov za upomienky žalovaný žiadnym spôsobom neodôvodnil, a aj preto ich požadovanie od spotrebiteľa odporuje dobrým mravom. Ďalšia neprijateľná zmluvná podmienka sa nachádza v úverových zmluvných podmienkach žalovaného, k Zmluve o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 03.09.2013, v § 2 Hlavy 18. K neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky uviedla, že zmluvnú pokutu si so žalovaným individuálne nedojednala. Zmluvná pokuta bola zakomponovaná do úverových podmienok, na vopred pripravenom tlačive zo strany žalovaného, pričom ja som ju nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť a poukázala na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9C/137/2016, z 3.10.2016.

5. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že z jeho strany nedošlo a ani nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu, keďže prijímal platby (splátky úveru) žalobcu oprávnené, a to na základe platne uzavretej úverovej zmluvy a v súlade s riadne dohodnutými zmluvnými podmienkami. Skutočnosť, že uzavretá úverová zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov je tvrdená len samotným žalobcom. Žalobca toto svoje tvrdenie nepreukázal žiadnym konkrétnym rozhodnutím súdu, ktoré by určilo, že Zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Bezdôvodné obohatenie nadobúda charakter peňažného dlhu až rozhodnutím súdu a nie svojvoľným vyhodnotením žalobcu. Žalobca uhradil sumu požičanej istiny splátkou splatnou dňa 24.09.2014. S ohľadom na to, je nárok žalobcu po dátume 24.09.2016 premlčaný. Aj keď Zmluva neuvádza presný číselný dátum ukončenia zmluvy, veriteľ použil objektívne zistiteľné kritéria, podľa ktorých spotrebiteľ musí vedieť, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru. Žalovaný mal za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. aj vtedy, pokiaľ veriteľ použije objektívne zistiteľné kritériá, z ktorých je nepochybne možné určiť dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru. Navyše zákon č. 129/2010 Z.z. v znení platnom a účinnom ku dňu 1.5.2018 zmenil znenie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. d) tak, že povinnou náležitosťou je už len uvádzanie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je nepochybne v úverovej zmluve dodržaná. Pokiaľ ide o splnenie náležitosti v § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z., t.j. uvedenie adresy predávajúceho, žalovaný dal do pozornosti, že predmetom žalovanej úverovej zmluvy bolo poskytnutie bezúčelového úveru. Žalovaný teda nepreplácal kúpnu cenu formou úveru žiadnemu predajcovi, preto uvedenie adresy neexistujúceho predávajúceho nie je možné. Pokiaľ mal žalobca záujem podávať reklamáciu alebo sťažnosť, mohol sa obrátiť priamo na žalovaného ako poskytovateľa úveru, ktorého adresa je uvedená hneď v úvode Zmluvy. Pokiaľ ide o dodržanie zákonných náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. (v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy), poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15. Vzhľadom na skutočnosť, že smernica 2008/48/ES obsahuje úplnú harmonizáciu pokiaľ ide o náležitosti spotrebiteľskej zmluvy o úvere uvedené v článku 10 ods. 2, členské štáty nie sú oprávnené vo svojej vnútroštátnej úprave vyžadovať náležitosti nad rámec náležitostí uvedených v článku 10 ods. 2

smernice 2008/48/ES. Žalovaný taktiež poukázal aj na novú legislatívnu úpravu, ktorú uvádza vo svojom uznesení zo dňa 22.02.2018 aj Najvyšší súd SR v konaní vedenom pod sp.zn. 3Cdo/146/2017. Výška RPMN je uvedená správne. Samotný zákon č. 129/2010 Z.z. neustanovuje, že táto hodnota musí byť uvedená jednoznačne jedným konkrétnym číslom. Žalovaný nepovažuje hodnotu RPMN za neuvedenú, nakoľko rozmedzie je zanedbateľné. Okrem toho žalobcovi bola zaslaná aj presná hodnota RPMN v závislosti odo dňa, kedy došlo k reálnemu čerpaniu finančných prostriedkov.

6. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého dňa 03.09.2013 uzavreli strany Zmluvu o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 3.000,- eur, ktorý mal žalobca uhradiť formou 84. splátok po 71,21 eur mesačne. Úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 19,82 % ročne, údaj o RPMN bol v zmluve uvedený v rozmedzí od 21,8 do 22,5 %. Podľa zmluvy mala žalobkyňa zaplatiť celkovú čiastku vo výške 5.619,60 eur. Lehota splatnosti bola dohodnutá ako 84 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci. Prvá splátka bola splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru, dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok bol vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka.

7. V prejednávanej veci sa žalobca domáha vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré malo na strane žalovaného vzniknúť tým, že prijímal plnenia z titulu úrokov a poplatkov, aj keď zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sa má považovať za bezúročnú a bez poplatkov, teda plnenie, ktoré žalobca uhradil nad rámec istiny úveru sa má považovať za bezdôvodné obohatenie. Žalovaný namietal, že záväzkový právny vzťah bezdôvodného obohatenia vznikne len za splnenia zákonných predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby, protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje určitú inú osobu a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovú ujmu inej určitej osoby. Podľa žalovaného nedošlo k naplneniu týchto znakov, keďže všetky platby od žalobcu prijímal iba v súlade s riadne uzavretou úverovou zmluvou a v súlade dohodnutými zmluvnými podmienkami.

8. Zmluva uzavretá stranami konania je nepochybne zmluvou spotrebiteľskou, keďže pri uzavretí zmluvy bol žalovaný v postavení dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a žalobca v postavení spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Stranami sporu nebolo spochybňované, že poskytnutý úver je spotrebiteľským úverom, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., teda úverová zmluva musí obsahovať všetky obligatorne náležitosti vyplývajúce z ust. § 9 ods. 2 cit. zákona. V zmysle § 11 ods. 1 písm. b) cit. zákona, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti taxatívne uvedené v tomto zákonnom ustanovení, považuje sa za bezúročnú a bez poplatkov, a preto podľa názoru súdu, ak dlžník plní na základe takejto zmluvy, aj úroky, poplatky, prípadne ďalšie platby nad rámec istiny, možno konštatovať, že ide o plnenie bez právneho dôvodu, teda prijatím takéhoto plnenia vznikne na strane veriteľa bezdôvodné obohatenie. Z tohto dôvodu aj v prejednávanej veci, pokiaľ sú preukázané tvrdenia žalobcu o chýbajúcich náležitostiach úverovej zmluvy a napriek tomu bolo poskytnuté plnenie z jeho strany žalovanému, sú splnené podmienky na vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného.

9. V zmysle § 9 ods. 2 písm. f) cit. zákona jednou z obligatorných náležitostí je údaj o trvaní zmluvy a tiež aj termíne konečnej splatnosti. Ak sa teda v zmysle cit. zák. ustanovenia vyžaduje uviesť termín konečnej splatnosti, je potrebné tento termín uviesť jednoznačne s uvedením dátumu konečnej splatnosti a nepostačuje iba uvedenie spôsobu výpočtu tohto dátumu. Podľa názoru súdu teda nebola splnená táto obligatorná náležitosť zmluvy. Obdobne tak s poukazom na § 9 ods. 2 písm. k) cit. zákona chýba údaj o termínoch splátok a súdu nebol predložený žiadny dôkaz o tom, či žalobcovi bol poskytnutý nejaký splátkový kalendár. Zmluva obsahuje určenie splatnosti splátok nasledovne: „Prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Pokiaľ kalendárny mesiac po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci. Dátum splatnosti druhej a nasledujúci splátok je vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka.“ Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora C-42/15 zo dňa 9.11.2016. V tomto rozhodnutí Súdny dvor konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Avšak určenie splatnosti jednotlivých splátok tak, ako sú zakotvené v zmluve, nespĺňa

podľa názoru súdu jednoznačnosť a ľahkosť identifikovania splátok, ktoré bol žalobca povinný platiť. Termín konečnej splatnosti musí byť určený dátumovo, aby poskytol spotrebiteľovi jasný a konkrétny údaj o konečnej splatnosti a neoponechal na spotrebiteľa, aby komplikovane počítal tento termín výpočtom počtu splátok (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 11Co/101/2013 alebo Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/211/2013).

10. Pre aplikáciu ust. § 11 ods. 1 písm. b/ cit. zákona postačuje, ak chýba ktorýkoľvek z vyššie uvedených údajov a zmluva sa potom považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

11. Podľa citovaného zákona obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j/). Zmluva uzavretá medzi stranami konania v prejednávanej veci neobsahuje údaj o RPMN v zmysle zákonných požiadaviek. V čase uzavretia úverovej zmluvy musí byť presný údaj o RPMN uvedený v zmluve, čo v konkrétnej veci splnené nebolo. Označenie údaje o RPMN v podobe percentuálneho rozpätia dolnej a hornej hranice nespĺňa požiadavku presnosti a jednoznačnosti údaje vyjadrujúceho RPMN. Súd tiež považuje za potrebné zdôrazniť, že zmluvné ustanovenie, podľa ktorého žalovaný (spotrebiteľ) súhlasí s tým, že presnú výšku RPMN mu žalobca oznámi po poskytnutí úveru je v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch a preto neplatné pre rozpor so zákonom. Uvedené zmluvné dojednanie má za následok, že údaj o RPMN nie je v zmluve riadne uvedený. Aj z tohto dôvodu je poskytnutý úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Okrem toho celková suma, ktorú mal žalobca zaplatiť činila 5.981,64 eur a nie v zmluve uvedených 5.619,60 eur, čo je spôsobené nezarátaním poplatku za službu zmeny počtu a výšky splátok (1,49 eur), poplatku za službu odložené splátky (1,49 eur) a poistného (1,33 eur). Žalovaný zarátal uvedený poplatok do výšky mesačnej splátky 71,21 eur, avšak nie do sumy celkovej čiastky splatnej veriteľovi, čo môže pôsobiť zavádzajúco pre spotrebiteľa. Žalovaný pri výpočte RPMN tieto poplatky tiež nezahrnul do vzorca.

12. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že v zmluve nebola dojednané podstatné náležitosti vyplývajúce z § 9 ods. 2 písm. f) a písm. j) cit. zákona, a preto aj úver poskytnutý na základe úverovej zmluvy uzavretej medzi stranami konania je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

13. Ďalšie namietané náležitosti zmluvy zo strany žalobcu sú nevyhodnotil ako rozporné so zákonom. Adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, je podľa názoru súdu, ak nie je uvedené inak, adresa dodávateľa uvedená v zmluve.

14. S prihliadnutím na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva uzavretá stranami sa má považovať za bezúročnú a bez poplatkov, a teda ak žalobca uhradil z titulu úrokov, poplatkov sumu 200,-eur, ktorú žalovaný nepoprel, a preto je pre súd nesporná, ide o plnenie bez právneho dôvodu, preto na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka vydať tomu, na úkor koho sa obohatil.

15. Pri nárokoch na vydanie bezdôvodného obohatenia lehota na vydanie tohto nároku nevyplýva z tohto právneho predpisu, preto v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka povinnosť veriteľa plniť nastáva potom, čo veriteľ vyzve dlžníka na plnenie. Žalobca si uplatňoval úrok z omeškania od druhého dňa po dni doručenia žaloby, t.j. od 10.11.2018. K uvedenému dňu bola základná úroková sadzba ECB vo výške 0,00 %. Výška úroku z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (§ 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z. z. v znení noviel).

16. Súd sa ďalej zaoberal v ďalšom otázkou (ne)prijateľnosti zmluvnej podmienky. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Ak ide o neprimeranú doložku, má súd právomoc vyvodit' všetky dôsledky, ktoré vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný.

17. Žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách) z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho Súdneho dvora a ochranou spotrebiteľa, a to slabšej zmluvnej strany. Žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C.s.p.. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2019, sp. zn. 6 Cdo 27/2018).

18. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná.

19. S prihliadnutím na vyššie uvedené, súd dospel k záveru, že zmluvné pokuty a upomienky, ktoré je dlžník povinný zaplatiť v prípade omeškania s úhradou splátky úveru predstavujú neprijateľné zmluvné podmienky. Vyššie uvedené zmluvné podmienky uvedené v Hlave 18 § 1 a § 2 úverových zmluvných podmienok neboli so spotrebiteľom individuálne dojednané a zakladajú tak značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pri dojednaní zmluvných pokút v úverových podmienkach žalovaného tak predovšetkým absentuje predpísaná písomná forma v zmysle § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zmluvné pokuty sú obsiahnuté v úverových podmienkach žalovaného, ktoré predstavujú typové ustanovenia formulované výlučne žalovaným bez možnosti spotrebiteľa tieto ustanovenia ovplyvniť a individuálne dojednať, resp. dosiahnuť ich zmenu. Úverové podmienky nie sú osobitne podpísané spotrebiteľom. Súd poukazuje na to, že i v spotrebiteľských zmluvách je možné všeobecné obchodné/zmluvné podmienky uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne obmedzenie, ale aj obmedzenie obsahové. Je treba zdôrazniť, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru, naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmenom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú. Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Otázku základných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy a otázku sankcií za nesplnenie záväzkov spotrebiteľa treba považovať za tak dôležité, že musia byť uvedené v samotných zmluvách a nie v úverových zmluvných podmienkach, ktorým spotrebiteľ vo všeobecnosti prikladá menší dôraz ako zmluve samotnej.

20. Súd prvej inštancie zastáva názor, že upomienky, resp. zmluvné pokuty v prejednávanej veci majú jednoznačne sankčný charakter (viď ich výšku, ako aj rozdielnú cenu za prvú a druhú upomienku, hospodárskymi nákladmi na ich zhotovenie nepreukázanú), čo treba považovať za neprípustné. Navyše tieto sankcie rovnako ako aj zmluvná pokuta sú netransparentne uvedené iba v úverových podmienkach a nie priamo v zmluve. Preto súd vyhlásil tieto zmluvné podmienky za neprijateľnú a uviedol ich vo výrokovej časti tohto rozsudku.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p., tak že v plnej miere úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

22. Proti výroku, ktorým súd priznal žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaným vo výške 200 eur s príslušenstvom a proti výroku o trovách konania podal odvolanie žalovaný včas. Odvolanie odôvodnil dôvodmi uvedenými v ust. § 365 ods. 1) písm. b), písm. f) a písm. h) C.s.p. Navrhol rozsudok v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu I. inštancie na ďalšie konanie a

nové rozhodnutie, prípadne, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v napadnutej časti zamietne a prizná žalovanému náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

23. Podľa názoru žalovaného, súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nezdôvodnil, na základe čoho priznal žalobcovi bezdôvodné obohatenie, ktoré nebolo podložené žiadnym relevantným dôkazom. Žalovaný taktiež v konaní vzniesol námietku premlčania, na ktorú súd prvej inštancie neprihliadol, pričom ani tento svoj postoj v odôvodnení absolútne neobjasnil. Žalovaný preto považuje napadnutý rozsudok prvostupňového súdu za predčasný a taktiež za nedostatočne a neúplne odôvodnený, a preto nespĺňajúci kritéria podľa § 220 ods. 2 C.s.p..

24. Žalovaný preto zotrval na vznesenej námietke premlčania o premlčaní celej žalovanej sumy. Poukázal na zásadu hospodárnosti, ktorá vedie konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov (viď R 29/1983 a rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/43/2009, 3Cdo/231/2009, 7cdo/305/2014).

25. V podanom odvolaní žalovaný ďalej uviedol, že ak nie sú splnené podmienky na desaťročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba. Objektívna premlčacia doba plynie odo dňa, keď došlo k reálnemu získaniu bezdôvodného obohatenia, z čoho vyplýva, že objektívna doba vždy začne plynúť skôr a je rozpoznateľná na základe skutkových okolností. Zároveň je dôležité podotknúť, že subjektívna premlčacia doba musí plynúť v rámci objektívnej doby, ktorú nemožno prekročiť. Nie je možné domáhať sa svojho nároku po márnom uplynutí objektívnej doby a odvolávať sa na neuplynúcu dvojnásobnú subjektívnu dobu. Žalobca uhradil splátky na žalovanej úverovej zmluve v období od 08.10.2013- 24.09.2014, kedy uhradil poslednú splátku úveru, ktorou došlo k predčasnému splateniu a ukončeniu úverovej zmluvy. Pri posúdení premlčania nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaný vychádzal zo žaloby, ktorá bola doručená súdu dňa 22.10.2018. Aplikujúc trojročnú premlčaciu lehotu v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia z úverovej zmluvy, ktorý si uplatňuje pred lehotou 22.10.2015, je premlčaný tak v objektívnej ako aj subjektívnej premlčacej dobe.

26. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 Civilného sporového poriadku preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného v rozsahu výroku I. a výroku o trovách konania je opodstatnené.

27. Podľa ust. § 100 odsek 1, odsek 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

28. Podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

29. Podľa ust. § 107 odsek 1, odsek 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

30. V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu spisu, žalobca dňa 3.9.2013 uzatvoril štandardnú formulárovú zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Z Potvrdenia žalovaného zo dňa 23.11.2016 (č.l. 7) vyplýva, že úverová zmluva je už ukončená, nie je technicky možné zaslať prehľad čerpania a platieb úveru na základe úverovej zmluvy zo dňa 3.9.2013.

31. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 23.11.2018 na str. 3 (č.l. 20) vzniesol námietku premlčania a tvrdil, že žalobca uhradil sumu požičanej istiny splátkou splatnou dňa 24.09.2014 a

teda podľa tvrdenia žalovaného nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je po dátume 24.09.2016 premlčaný. Žaloba bola doručená súdu dňa 22.10.2018, aplikujúc trojročnú objektívnu premlčaciu dobu je nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, ktorý si uplatnil pred lehotou 22.10.2015 premlčaný.

32. Čo sa týka práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, toto podlieha premlčaniu. Pri premlčaní práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba a to subjektívna (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a objektívna (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Začiatok subjektívnej i objektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne na sebe nezávisle a ich plynutie a skončenie je tiež vzájomne nezávislé. Subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemôže prekročiť. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a na začatie jej plynutia vždy treba rešpektovať subjektívnu stránku oprávneného týkajúcu sa jeho vedomosti o bezdôvodnom obohatení a vedomosti o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 107 Občianskeho zákonníka sa premlčí uplynutím trojročnej objektívnej doby a úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

33. Je potrebné prisvedčiť žalovanému, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia žalovaným vznesenou námietkou premlčania nezaoberal. Pre vydanie bezdôvodného obohatenia po vznesení námietky premlčania druhou stranou je povinnosťou súdu ustáliť vznik subjektívnej a objektívnej premlčacej doby a ustáliť či ku dňu podania žaloby na súde táto doba uplynula a či je možné priznať žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

34. S námietkou premlčania, ktorá je hmotnoprávnou námietkou, sa súd prvej inštancie v tomto konaní nezaoberal, čím došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces.

35. Obsahové náležitosti rozsudku určuje ust. § 220 C.s.p.. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Podľa ustanovenia § 220 ods. 2 C.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

36. Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 220 ods. 2 C.s.p. dochádza nielen k tomu, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci.

37. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. rozhodol tak, že zrušil rozsudok v napadnutom rozsahu a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, nakoľko nedostatočne odôvodnené rozhodnutie je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalovanému, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

38. Po vrátení spisu bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaným. V prvom rade sa súd prvej inštancie musí vypořadať so vznesenou námietkou premlčania, ustáliť vznik a uplynutie subjektívnej a objektívnej premlčacej doby. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude náležite svoje rozhodnutie odôvodniť s odkazom na konkrétne skutkové okolnosti.

39. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

40. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).